

ἐμὲν, ὅν ποτ' ἤκουσ' αὐτὸς ἐπὶ παῖς ὢν· μεθ' ὧν ἔπαινον καὶ τοιαῦτα ἄλλα. φαίνεται δ' ὅτι οὐ μόνον τὰ παιδία, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄνδρες πολλὴν εὐχαρίστησαν ἐλάβανον εἰς τοιαῦτα διηγήματα, ὥστε ὑπάρχον ἄνθρωποι ἐξ ἐπαγγέλματος λογοποιοί. Τοιοῦτος δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ φιλέσιος περὶ αὐτοῦ ὁ Ἀριστοφάνης (Πλοῦτ. 177) λέγει·

Φιλέσιος δ' οὐχ ἑνὶ σου μύθους λέγει· ἑνὶ τῶν χρημάτων δηλαδή. Ὁ σχολιαστὴς παρατηρεῖ ἐνταῦθα· αὐτὸς πένης ὢν λέγων ἱστορίας ἐπύρετο. Σαφέστερον δὲ ὁ σχολ. Πάρις· «καὶ αὐτὸς πένης ἦν συντιθεὶς σὺν μύθους χαρίεντας ἐθαλετοὺς ἀκούοντας, καὶ οὕτω τὴν τροφὴν αὐτῷ ἐπορίζετο. » Ταῦτα ἂν καὶ πραγματικῶς δὲν βασιζονται ἐπὶ οὐδεμιᾶς εἰδήσεως, ἀλλ' εἶναι μόνον ἰδιωτικαὶ ἐρμηνεῖαι, πάντοτε ὁμοίως εἶναι ἡ ὀρθὴ ἐρμηνεῖα, ἐπειδὴ εὐρίσκονται παραδείγματα ἀνθρώπων μεταρχομένων τοιοῦτου εἶδους ἐπαγγέλματα.

Ἀφοῦ τὰ ἄρρενα παιδία ὑπερέβαινον τὴν πρώτην ἡλικίαν, ὥστε ὀλιγωτέραν ἀνάγκην εἶχον τῆς σωματικῆς θεραπείας, καὶ δὲν ἐξήρχετο εἰς αὐτὰ ἡ ὑπὸ τῶν γυναικῶν προσφερομένη ἀγωγή, ἐναπιστεύοντο εὐθύς εἰς τὴν ἐπιστάσιαν ἐνὸς παιδαγωγοῦ. αὐτὸ δὲ παῖς, λέγει ὁ Πλάτων (1), πάντων θηρίων ἐστὶ δυσμεταχειριστότατον. — διὸ δὲ πολλοὶς αὐτὸ οἷον χαλινοῖσι δεῖ δεσμεύειν· πρῶτον μὲν τροφῶν καὶ μητέρων ἦσαν ἀπαλλάττεται, παιδαγωγοῖς, παιδίας καὶ νηπιότητος χάριν. Κατὰ ποίαν ἡλικίαν συνέβαινε ταῦτα δὲ ἀναφέρεται μὲν οὐδαμοῦ ῥητῶς, ἀλλ' ἐκ τῶν προηγουμένων λόγων τοῦ Πλάτωνος εἰκάζεται ὅτι ἐννοεῖ τὸ ἕκτον ἔτος πεπληρωμένον ἤδη. Ἐπειδὴ μέχρι ταύτης τῆς ἡλικίας ὄφειλον νὰ μένωσιν οἱ παῖδες ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν θεραπειῶν, μετὰ ταῦτα δὲ ἐχωρίζοντο οἱ ἄρρενες ἀπὸ τὰ κοράσια, καὶ ἀπέρχοντο εἰς τὰ διδασκαλεῖα. Ὁ Πλάτων βεβαίως εἰς τοὺς νόμους, ὡς καὶ ἐν τῇ Πολιτείᾳ αὐτοῦ, ἀκολουθεῖ μὲν πανταχοῦ τὰς ιδέας του, ὥστε μόνον μετὰ τὴν μεγαλητέραν προσοχὴν δύναται τις ἐκ τῶν λόγων αὐτοῦ νὰ συμπεράνῃ τὸ ἀληθές, ἀλλ' ἀπὸ ἄλλας τινας εἰδήσεις πιθανολογεῖται ὅτι αὕτη σχεδὸν ἦτο ἡ ἡλικία, καθ' ἣν ἀπελύοντο οἱ παῖδες ἀπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν γυναικῶν.

(Ἀκολουθεῖ.)

ZHNOBIA.

—o—

Ἡ νεωτέρα Εὐρώπη δὲν βλέπει πλέον μὲ ἀπορίαν καὶ ἀνησυχίαν τὴν βασιλικὴν ἀρχὴν εἰς χεῖρας γυναικῶν περιερχομένην. Κατὰ τὰς τρεῖς προλαβού-

(1) Νόμ. VII.

σας ἐκτονταετηρίδας, εἰς τὴν Ἀγγλίαν, εἰς τὴν Σουηδίαν, εἰς τὴν Ρωσίαν, εἰς τὴν Αὐστρίαν, πολλαὶ γυναῖκες ἠνιόχουν τὸ κράτος· τινὲς μάλιστα ἐξ αὐτῶν, καθὼς ἡ Ἐλισάβετ, ἡ Αἰκατερίνα Βα, ἡ Μαρία Θηρεσία, ἀπέδειξαν ὅτι ἡ καλλίστη τοῦ ἀνθρωπίνου γένους μοῖρα εἶναι ἐνότης καὶ ἐπιτηδειότης εἰς πραγμάτων κυβέρνησιν. Σήμερον δὲ, ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐν Ἰσπανίᾳ, ἐν Πορτογαλίᾳ, τὰ σκήπτρα ὑπὸ βασιλίδων κρατοῦνται καὶ εἶναι ἄξιον σημειώσεως, ὅτι τὰ τρία ταῦτα βασίλεια εἶναι τὰ μόνα τῆς δυτικῆς Εὐρώπης, τὰ διελθόντα ἀεὶ λαβὴ καὶ σὺν ἀνὰ μέσον τῆς μεγάλης τρικυμίας τοῦ 1848 ἔτους ὥστε τὰ ὑπὸ γυναικῶν ἀρχόμενα ἔθνη, δὲν δικαιοῦνται νὰ θεωρῶσιν ἥδη τὴν περίστασιν ταύτην ὡς συμφορὴν.

Ἀλλὰ τοιαῦτα συμβαίνουσιν ἐν Εὐρώπῃ· εἰς δὲ τὴν Ἀσίαν ὅπου ἡ γυνὴ ἐθεωρήθη αἰετοῦ ὡς ὀνυποδέστερον τοῦ ἀνδρός, ἡ ἱστορία, ἐν διαστήματι πολλῶν χιλιᾶδων ἐτῶν, δὲν ἀναφέρει εἰμὴ δύο μόνας βασιλίδας· καὶ ἐκ τούτων ἡ μὲν Σεμίραμις εἶναι ὅλως μυθική, ἡ δὲ Ζηνοβία δυσκόλως εἰσπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ὡς γυνή. Γινώσκοντες, εἰς τὴν Εὐρώπην, ἡ γυνή, ὅσας ἀρχάς, ἀρχεῖ δι' ὅλων αὐτῆς τῶν ἀρετῶν, ἀλλὰ καὶ δι' ὅλων τῶν χαρίτων· ὁ δὲ συνδυασμὸς αὐτὸς τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς χάριτος εἶναι ὁ καθιστῶν πολλάκις τοσοῦτον ἀκαταγώνιστον τὸ τῆς γυναικὸς κράτος· εἰς τὴν Ἀσίαν ὁμοίως, ὅπου τὸ θηρίσκον καὶ τὰ ἥθη πείθουσι τοὺς ἄνδρας νὰ θεωρῶσιν ὡς ὄβριον τὴν κυριαρχίαν τῆς γυναικὸς, ἂν συμπέσῃ ποτὲ νὰ κυριαρχήσῃ γυνή, δὲν δύναται νὰ καταλάβῃ τὴν ἐξουσίαν εἰμὴ ὅλως ἀποβάλλουσα τὸν γυναικεῖον χαρακτῆρα καὶ γινομένη ἀνὴρ. Ταῦτα συνέβη εἰς τὴν Ζηνοβίαν.

Οἱ ἱστορικοὶ λέγουσιν αὐτὴν καλλίστην καὶ βεβαίως ὅτι ἂν ἦτο μεγαλῆρινή, ἡ λευκότης τῶν ὀδόντων αὐτῆς ἦτο τοιαύτη, ὥστε παρεβάλλοντο με μαργαρίτας· ἡ φωνὴ δυνατὴ, ἀλλ' ἀρμονικὴ, οἱ δὲ μεγάλοι καὶ μέλανες ὀφθαλμοὶ εἶχον ἐπαγωγόν τινα γλυκύτητα ἥτις ἐμετρίαζε τὴν ὑπερβολικὴν ζωηρότητα τῶν ἄλλων· πόσον ὀλίγον ὠφελεῖτο ἀρ' ὅλων αὐτῶν τῶν δώρων τῆς φύσεως! Ἐν καιρῷ πολέμου, ἡ Ζηνοβία, περιβεβλημένη θώρακα, προεπορεύετο περὶ τῶν ταγμάτων αὐτῆς· ἐν καιρῷ δὲ εἰρήνης, εὐφραίνετο κυνηγοῦσα λέοντας, καὶ ἄρκτους, καὶ πάνθηρας· ἡ τὸ πολὺ φιλοσοφοῦσα μετὰ τοῦ Ἀγγίνου, περὶ Πλάτωνος καὶ Ὁμήρου καὶ ἐνῶ, πιστὴ οὖσα σύζυγος, καθυπέβαλλεν αὐτοῦ τοῦ συζύγου τῆς τὴν ἔρωτα εἰς παιθαρχίαν σπαρτιατικὴν, ἐν ταῖς εὐαχίαις συνερίζετο περὶ τὴν οἰνοποισίαν πρὸς τοὺς στρατηγοὺς αὐτῆς καὶ τοὺς μεγιστάνας. Ὁμολογητέον ὅτι ἡ γυνὴ αὕτη ἦτο γυνὴ φοβερά, οἱ δὲ ὑπὲρ αὐτῆς τῆς κλύοντο μὲν νὰ τρέμωσιν ἐνώπιόν της, ἀλλ' ὅχι καὶ νὰ αἰσθάνωνται πρὸς αὐτὴν τὴν γλαφυρὰν ἐκείνην εὐλάβειαν καὶ ἀφοσίωσιν, τὴν ὁποίαν Εὐρωπαϊκὰ ἡγεμονίς δύναται νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τοὺς ἀρχομένους.

Καὶ ὁμοίως ἡ Ζηνοβία εἶναι μέγα ἱστορικὸν ὄνομα· ἡ ἑκταὶς τοῦ κράτους τὸ ὅποιον κατεσκεύασεν, ἡ τόλμη καὶ ἡ καρτερία μετ' ἧς ὑπερεμάχησεν ὑπὲρ αὐτοῦ, αὕτη ἡ πετώσις της, αὕτη ἡ μυστηριώδης θέσις τῆς πρωτεύουσας αὐτῆς Παλμύρας, περιβάλλουσαι

τὴν εἰκόνα τῆς βασιλείδος ἐκείνης δι' αἰγλῆς τινός, ἐπιτηδεύει νὰ ἐμπνεύσῃ τὸν θαυμασμόν, ἂν ὅχι τὴν ἀγάπην.

Ὁ πορευόμενος διὰ τῆς ἀμμώδους Ἀραβικῆς ἐρημίας, πολλάκις νομίζει ὅτι βιάσκει ἐμπροσθέν του εἰς τὸν ὀρίζοντα πόλεις, ἢ λίμνας, ἢ δάστη· τρέχει δρομαίος πρὸς αὐτὰ ἵνα ζητήσῃ ἀνελίξαι τινὰ καὶ ἀναψυχὴν· ἀλλὰ πολλάκις ἐννοεῖ, ὅτι ὑπάρξει θύμῃ παραδοξοῦ ὀπτικῆς ἀπάτης, ἣν παράγει ἡ ἐπίβουλός ἐπὶ τοῦ ἀμμώδους πελάγους ἀντανάκλασις τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων. Ἐνίοτε ὅμως φθάνει τρώοντι εἰς χαριέστατα τοια καὶ περίφρυτα καὶ κατάρυτα νησιῖδια, τὰ ὅποια ἢ φύσις ἐσπεῖρε τῇ δὲ κάκιστος ἐντὸς τοῦ αὐχμηροῦ ἐκείνου ὠκεανοῦ, πρὸς παραμυθίαν τοῦ ὁδοιπόρου. Αὐτὰ εἶναι αἱ λεγόμεναι Ὀάσεις ἢ Λύσεις. Μακρῆροι οἱ διερχόμενοι τὴν ἐρημον τοῦ βίου, ὅσοι δὲν κατηνύλωσαν ἀπὸ τῶν αὐτῶν τὰς δυνάμεις κυνηγῶντες τὰς ἀπατιλάς ἐκείνας τῆς ὀπτασίας καὶ, ἀλλὰ ἐπέτυχον τελευταίον θασίν τινα, ἵνα ἀναπαύσῃσι τὸ κεκμηκός αὐτῶν σῶμα, ἵνα δροσίωσι τὴν διψαλέν ψυχὴν! Μακριώτεροι δὲ, ὅσοι, μετὰ βραχεῖαν ἀναψυχὴν, δὲν ἠναγκάσθησαν νὰ ἀναλάβωσιν αὐθις τὴν βακτηρίαν τῆς ταλαιπώρου ὁδοιπορίας.

Εἰς μίαν τῶν Ὀάσεων τούτων ὁ μέγας τῶν Ἰουδαίων Βασιλεὺς Σολομών ἐκτίσεν ἡ τοῦλάχιστον ἐμε γέθυνε καὶ ὠχύρωσε τὴν ἐν τῇ Ἱερᾷ Γραφῇ παλλάκις ἀναφερομένην πόλιν Ταδμοὺρ, τὴν ὑποῖαν οἱ Ῥωμαῖοι μετωνόμασαν Παλμύραν· ἀμφότερα τὰ ὀνόματα ταῦτα σημαίνουνσι φοινίκων πόλιν, διὰ τὸ πλῆθος τῶν φοινίκων, οἵτινες παρέχουσι σκιάν τινα καὶ θαλερότητα εἰς τὸ πυρίπνουν ἐκεῖνο κλίμα. Ὁ ἀὴρ τὸν ὁποῖον ἀνέπνεον οἱ κάτοικοι τοῦ παραδείσου αὐτοῦ ἦτο καθάρως· ἡ χώρα, ποτιζομένη δαψιλῶς, ἀπέδωκε γόνιμος· ἡ δ' ἐπιτηδεύει θέσις τῆς μεταξὺ τῆς μεσογείου θαλάσσης καὶ τοῦ Περσικοῦ κόλπου, μεταξὺ τοῦ Ῥωμακοῦ κράτους καὶ τοῦ Περσικοῦ, κατέστησαν αὐτὴν πρωϊμώτατα μὲν γέφυραν δι' ἧς μετεκομίζοντο εἰς τὴν Εὐρώπην τὰ πλουσιώτατα τῆς Ἰνδικῆς ἐμπορεύματα, βραδυτέρων δὲ κυριωτάτην ἀγοράν τῶν μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Περσῶν ἐμπορικῶν σχέσεων. Βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἡ Παλμύρα ἀπέδωκε πλουσία καὶ μεγάλη πόλιν. Ἐπὶ πολὺν χρόνον αἱ δύο ἰσχυραὶ ἐκεῖναι μοναρχίαι ἐσεβάσθησαν τὴν ἐλευθερίαν τῆς. Ἀλλὰ καὶ ἄφου ὁ Τραϊανός, ἐν ἀρχῇ τῆς δευτέρας μετὰ Χριστὸν ἑκατονταετηρίδος περιέλαβεν τὴν Παλμύραν εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν κράτος, δὲν ἐπαύσαν αὐτὴ ἀκμάζουσα καὶ προαγομένη· ἡ δὲ μέχρι τῶν ἐρημῶν ἐκείνων προελάσασα ἑλληνικὴ τέχνη, ἤγειρεν αὐτόθι ναοὺς, καὶ στοάς, καὶ βασιλεία, τῶν ὁποίων τὰ εἰσέπια, καλύπτοντα ἐπιφάνειαν πολλῶν μιλίων, καὶ ἀνακαλυφθέντα, περὶ τὰ τέλη τῆς ἐπτακαίδεκάτης ἑκατονταετηρίδος ὑπὸ τινῶν Ἀγγλῶν περιηγητῶν, δὲν ἐπαύσαν ἐκτοτε κινῶντα τὸν θαυμασμόν τῆς περιεργείας καὶ γυμνάζοντα τὰς ἐρεῦνας τῆς ἐπιστήμης.

Τῆς Παλμύρας πολίτης ἐγκριτος ἦτο ὁ Ὀδενάθης. Ἐλκων μὲν τὸ γένος ἀπὸ πατέρων ἀξιοθέντων μεγάλων τιμῶν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων Βασιλέων, καὶ αὐτὸς

δὲ, περὶ τὰ μέσα τῆς τρίτης μετὰ Χριστὸν ἑκατονταετηρίδος, κατασταθεὶς ἡγεμὼν τῆς πόλεως ὑπὸ τοῦ αυτοκράτορος Οὐαλεριανοῦ καὶ συναγωνισθεὶς μετ' αὐτοῦ πρὸς τὸν ἰσχυρὸν Βασιλέα τῶν Περσῶν Σαπώρην. Ἡττηθέντος καὶ αἰχμαλωτευθέντος τοῦ αὐτοκράτορος, ἐκείνου, ὁ Ὀδενάθης ἐπτοχῆθη τοσοῦτον ὥστε ἐξήχησε τὴν ἐπισείκειν τοῦ νικητοῦ. Ὁ Σαπώρης ἐψησρόνηεν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, ὅτι ἡ τύχη δὲν εἶναι πιστὴ εἰς τοὺς ἐπὶ τῇ εὐνοίᾳ αὐτῆς θρασυνομένους καὶ ἠθέλησε νὰ ἐξυθρίσῃ καὶ νὰ ἀπειλήσῃ τὸν ἱκέτην. Ὁ δὲ, θεωρήσας, ὅτι ἀπὸ μύνης τῆς νίκης ἔχει νὰ ἐλπίσῃ τοῦ λοιποῦ σωτηρίαν, ὥρμησεν ἀπηλπισμένος μετὰ τῶν Ἀράβων αὐτοῦ, καὶ τινῶν Ῥωμαϊκῶν ταγμάτων, κατὰ τοῦ Βασιλέως, τὸν ἠνάγκασεν νὰ ἐκχωρήσῃ τῆς Μισοποταμίας, τὸν ἀφῆρκε τὸν θησαυρόν του, καὶ τι τοῦ θησαυροῦ πολυτιμώτερον, τὰς παλλακὰς, ἐνέβαλεν ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ Περσικοῦ κράτους, ἐπολιόρκησε τὴν χειμερινὴν τοῦτου πρωτεύουσάν, τὴν Κτησιφῶντα, ἀναδείχθη εἰς πολλὰς μάχας νικητῆς, καὶ δὲν ἠδυνήθη μὲν νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν αἰχμαλωτὸν αυτοκράτορα, ἀλλ' ἀναγορεύθη ὑπὸ τοῦ υἱοῦ καὶ διαδόχου τοῦ Γαλλιανοῦ, ἕνεκα τῶν κατορθωμάτων ἐκείνων, γενικὸς διοικητὴς τῶν κατὰ τὴν Ἀνατολὴν Ῥωμαϊκῶν στρατευμάτων. Ὁ Ὀδενάθης δὲν περιωρίσθη εἰς τὸ νὰ περιστείλῃ τὸν Σαπώρην, καὶ, δις πολιορκήσας τὴν Κτησιφῶντα, νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς αὐτὸν τρόμον μέγαν, ἀλλὰ κατέβαλε καὶ τοὺς πολλοὺς Ῥωμαίους στρατηγοὺς, οἵτινες ἐστάσιασαν τότε ἐν τῇ Ἀνατολῇ κατὰ τοῦ Γαλλιανοῦ, σφετερισθέντες τὸ αυτοκρατορικὸν ἀξίωμα· διότι ἡ ἐποχὴ αὕτη ἦτο ἡ ὀλεθρία ἐποχὴ τῶν τριακόντα τυράννων, καθ' ἣν ἰσάριθμοι αυτοκράτορες προέκυψαν εἰς τὰ διάφορα τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους μέρη, ὡς ἂν προθυματούμενοι νὰ διευκολύνωσι, διὰ τοῦ κατακερματισμοῦ, τὴν πτώσιν του. Ὁ Γαλλιανός, βραβεύων τὰς νέας τοῦ Ὀδενάθου ὑπηρεσίας, ἀναγόρευσε αὐτὸν μετ' ὀλίγον καὶ Αὐγουστον, καὶ ἐκοψε νόμισμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ νικητὴς τοῦ Σαπώρου εἰκονίζετο σύρων κατόπιν αὐτοῦ τοὺς δεσμίους Πέρσας.

Ἡ Ζηνοβία ἦτο δευτέρου σύζυγος τοῦ Ὀδενάθου αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐγέννησε πολλὰ τέκνα, ἐξ ὧν τρεῖς υἱοὶ εἶναι γνωστοὶ εἰς τὴν ἱστορίαν, καὶ εἶναι ἀξιωμακτικόνεργοι μᾶλλον διὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἢ διὰ τὰς πράξεις. Ὁ μὲν ἔφερε τὸ Λατινικὸν ὄνομα τοῦ Ἡρηνιανοῦ, ὁ δὲ τὸ Ἑλληνικόν, τοῦ Τιμολάου, ὁ δὲ τὸ Ἀραβικόν, τοῦ Βαβχλλάθ. Οἱ γονεῖς αὐτῶν, περιποιοῦμενοι, ὡς φαίνεται, τὰ τρία ταῦτα γένη τῶν ὑψηλῶν των, ἐξεπρωσώπησαν ἕκαστον αὐτῶν διὰ τῶν τριῶν ἐκείνων κυρίων στηριγμάτων τῆς ἀρχῆς των. Ἡ Ζηνοβία ἐλεγεν ἑαυτὴν καταγομένην ἀπὸ τῶν Πτολεμαίων τῆς Αἰγύπτου· ὁ θαυμασμός τὸν ὁποῖον ἐδείκνυε πρὸς τὴν ἑλληνικὴν παιδείαν καθίστησιν εὐλογον, ἂν ὅχι ἀναμφισβήτητον, τὴν ἀξίωσιν ταύτην· ἀλλ' ἡ σύνεσις, ἡ ἀνδρεία καὶ ἡ καρτερία τῆς δὲν εἶχον χρεῖαν τοιαύτης γενεαλογίας, διὰ νὰ καταστήσωσιν αὐτὴν ἀξίαν τοῦ ὑπερτάτου ἀξιώματος. Συντελέσασα τὰ μέγιστα εἰς τὴν προαγωγὴν καὶ εἰς τὰ κατορθώματα τοῦ συζύγου τῆς, παρέλαβεν αὐτὴ, ἀν-

τί τῶν υἱῶν τῆς, τὴν κυριαρχίαν αὐτοῦ, ὅτε, ἐν ἔτει 267, οὗτος ἐδόλοφονήθη μετὰ τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ του Ἡρώδου, (ὃν ἐγέννησεν ἀπὸ ἄλλης συζύγου) ὑπὸ τινος ἀνεψιοῦ, ὅστις εἶχε τὴν τὸλμην τῆς κουργίας, ἀλλ' ὅχι καὶ τὴν ἰκανότητά τοῦ νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ αὐτῆν. Ὁ Γαλλικὸς κηλῆσε νὰ μὴ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀρχὴν τῆς γυναικὸς ταύτης καὶ ἐπέμψε κατ' αὐτῆς τὸν στρατηγὸν Ἡρακλειανόν· ἀλλ' ἡ Ζηνοβία, κατατροπώσασα αὐτόν, τὸν ἠνάγκασε νὰ ἐπανέλθῃ ἀπρακτός.

Ἐπὶ τοῦ Κλαυδίου, ὅστις διεδέχθη τὸν Γαλλικόν, ἡ γυνὴ αὕτη, ὠφεληθεῖσα ἀπὸ τῶν ἀδιαλείπτων περισπασμῶν τοὺς ὁποίους προεξένουν εἰς τὸν γενναῖον

θῶν τὰ ἐν Αὔγυπτῳ συμβαίνοντα, προσῆλθεν αὐτῇ μετὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ καὶ ἐπεχείρησε νὰ καταλύσῃ τὸ κράτος τῆς Ζηνοβίας, ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν ἐγγωρίων ὅσοι ἐξ ἀρχῆς ἐπέκρουον τὴν ἀρχὴν τῶν Παλμυρηνῶν καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐκινδύνευσαν τῶν οὗτοι νὰ ἐκδοληθῶσι τῆς χώρας· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον, ὁ Τιμαγένης, δι' ἐπιταθείου στρατηγήματος, διέφθειρε τοὺς τε ἀντιπολιτευομένους Αἰγυπτίους καὶ τὸν Πρόδατον, καὶ ἐπαγίωσε τὸ τῆς Ζηνοβίας κράτος.

Τότε ἡ γυνὴ αὕτη, ἥτις ἤρχεν ἤδη ἀπάσης τῆς Συρίας καὶ τῆς Αἰγύπτου, ἐμετέτρεξε ἔτι μεγαλῆτερα βουλευμάτα, καὶ, ὡς πάλαι ποτὲ ὁ Μιθριδάτης, ὠνεύθη ὅτι δύναται νὰ στήσῃ τὸν θρόνον αὐτῆς

ἐκείνον· ὡς, ὅρα οἱ Γότθικοι πόλεμοι, ἐπεξέτεινεν ἔτι μᾶλλον τὸ κράτος αὐτῆς. Διὰ τινος Τιμαγένους, Αἰγυπτίου ἀνδρός, προτοικειωθείσα μερίδα τινὰ τῶν τούτου ὁμογενῶν, ἐπέμψεν εἰς τὴν Αἴγυπτον τὸν στρατηγὸν αὐτῆς Ζάεδαν μετὰ ἐπτὰ μυριάδων Παλμυρηνῶν, Σύρων καὶ βαρβάρων, διὰ νὰ καταλάβῃ καὶ τὴν πλουσίαν ταύτην χώραν. Ὁ ἀντίπαλος τῶν Αἰγυπτίων μερὶς ἠρέλκεσεν ἢ ἀντισταθῆ, ἀλλὰ κατεβλήθη ὑπὸ τῶν Παλμυρηνῶν, οἵτινες, καταλιπόντες φρουράν πεντακισχιλίων ἀνδρῶν, ἀνεχώρησαν. Ὁ Ῥωμαῖος ναύαρχος Πρόδατος, ὅστις εἶχεν ἀποσταλῆ ὑπὸ τοῦ Κλαυδίου κατὰ τῶν διὰ θαλάσσης ἐπελθόντων εἰς τὰ διάφορα παρὰ τὴν τοῦ κράτους Γότθων, μα-

ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίου αὐτοῦ. Ἐπὶ δὲ τούτῳ συνεννοήθη μετ' ἄλλης τινὸς γυναικὸς μεγαλοφυοῦς, τῆς Γαλάτιδος Οὐκτωρίας, ἥτις, μήτηρ καὶ μοῖμη δύο ἐκ τῶν τράχοντα ἐκείνων τυράννων, ἀναγόρευσε, μετὰ τὸν θάνατον αὐτῶν, δύο ἀλλεπαλλήλους ἑτέρους Αὐγούστους, ἐξ ὧν ὁ τελευταῖος Τέτικος, ἐπὶ πέντε ἔτη ἐμονάρχισεν τῆς Γαλατίας. Αἱ δύο ἡγεμονίδες ἀπεράσισαν νὰ ἐπιβῶσιν ἀπὸ δύο ἀντιθέων ἁκίων ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν, ἡ μὲν ἀπ' ἀνατολῶν, ἡ δὲ ἀπὸ δυσμῶν· καὶ ἡ Ζηνοβία ἐπεχείρησε τὴν κατάκτησιν τῆς μικρᾶς Ἀσίας. Ἡ Καππαδοκία καὶ ἡ Βιθυνία ὑπετάχθησαν εἰς αὐτήν, περὶ τὰ τέλη τῆς τοῦ Κλαυδίου βασιλείας καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς τοῦ δια-

δόχου του· ἐκαίθεν δὲ ἡ εἰς τὴν Εὐρώπην διαπεραίωσις ἦτο πρόχειρος.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἡ Ζηνοβία ἐπὶ πενταετίαν ἤδη ἐδασίλευε τῆς Ἀνατολῆς· ἡ Ἀρμενία, ἡ Περσία, ἡ Ἀραβία ἐφοδούντο τὴν δύναμιν αὐτῆς καὶ ἐπεζήτουν τὴν συμμαχίαν· ἡ ἐσωτερικὴ ἀναρχία καὶ οἱ ἐξωτερικοὶ περισπασμοὶ ὑφ' ὧν κατετρώχετο τὸ Ῥωμαϊκὸν κράτος ἐφαίνοντο ὅτι θέλουν εὐκολύνει ἂν ὅχι τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ μεγάλου ἐκείνου τῆς Ζηνοβίας βουλεύματος, τοῦλάχιστον τὴν παγίωσιν τῆς ἀρχῆς, ἣν ἐν Ἀσίᾳ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ κατεσκεύαζεν. Ἀλλὰ ἐπεὶ ἀπὸ τοῦ 270 ἐδασίλευσεν ἐν Ῥώμῃ ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος ὅστις ἐμελλε νὰ λάβῃ τὸ τοῦ ἀνορθωτοῦ τοῦ κράτους ἐπώνυμον καὶ ἅμα ἀσφαλίσας ὅπως οὖν τὰ κατὰ τὴν δύσιν πράγματα, ὁ Αὐρηλιανὸς ἐπεχείρησε τῷ 272, τὴν κατατρόπωσιν τῆς γυναικὸς, ἐνώπιον τῆς ὁποίας δύο Ῥωμαῖοι αυτοκράτορες ἠναγκάσθησαν νὰ κλίνωσι τὸν αὐχένα.

Δὲν ἤξεύρομεν διατί ἡ Ζηνοβία δὲν ἀντεπεξῆλθεν εἰς τὸν Αὐρηλιανὸν ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἀλλὰ συνέκέντρωσε τὸν στρατὸν αὐτῆς περὶ Ἀντιόχειαν. Τοῦτο εἶναι τόσῳ μᾶλλον παράδοξον, ὥστε τὰ Τύχαια τῆς Καππαδοκίας, καὶ τοὶ εἰς τὰς ἰδίαις δυνάμεις ἐγκαταλειφθέντα, ἀντέστησαν ἐπιμόνως. Τὸ πρόσκομμα τοῦτο ἔφερε τὸν γενναῖον Ἰλλυριὸν εἰς τοιαύτην ἀγανάκτησιν, ὥστε ὤμοσεν, ὅτι δὲν θέλει ἀφήσει σκύλον ζωντανὸν εἰς τὴν πόλιν. Διὰ προδοσίας ἐνὸς τῶν Τυανέων, τοῦ Ἡρακλάμμωνος, ἐγένετο τελευταῖον κύριος αὐτῆς, καὶ τότε ἀνεδείχθη πᾶσα ἡ σύνεσις καὶ πᾶσα ἡ ἀρετὴ τοῦ Αὐρηλιανοῦ. Ἀποτροπιάζόμενος τὸν προδότην, καὶ τοὶ τελικαύτην προσεγγίζοντα αὐτῷ ὑπηρεσίαν, διέταξε νὰ τὴν φανεύσῃ τῶν δὲ λοιπῶν πολιτῶν ἐρείσθῃ· καὶ ὅταν οἱ στρατιῶταί του, ἐνθυμίσαντες εἰς αὐτὸν τὸν ὄρκον, ἐζήτησαν νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἢ τε πόλις καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς· δὲν ὤμοσα τοιοῦτόν τι, ἀπήντησεν ὁ Αὐρηλιανός· φονεύσατε τοὺς σκύλους, ἂν θέλατε, τοῦτο σὰς τὸ ἐπιτρέπω.

Οὕτω δὲ γενόμενος κύριος τῆς μικρᾶς Ἀσίας, ὁ Αὐρηλιανὸς ἐνέδωκεν εἰς τὴν Συρίαν. Ἡ τύχη τῆς ἀνατολῆς ἐκρίθη εἰς δύο μεγάλας μάχας, ὧν μία μὲν συνεκροτήθη περὶ Ἀντιόχειαν, ἡ δὲ ἄλλη περὶ Ἐμεσον. Εἰς ἀμφοτέραις ἡ Ζηνοβία παρέστη ἐμψυχούσα τὰ τάγματα αὐτῆς, ὧν ἠγεῖτο ὁ ἐπιτήδευος Ζαῖδας, ὁ τῆς Αἰγύπτου κατακτητής. Ἀλλ' ἐὰν δις τὸ κατὰφρακτον τῶν Παλμυρηνῶν ἱππικὸν ἔτρεψε τοὺς ἐλαφρότερον ὀπλισμένους ἱππεῖς τοῦ Αὐρηλιανοῦ, δις ἡ φοδὴ τῶν λαγεῶνων σπάθη κατετρόπωσε τὸ ψιλὸν τῆς Ζηνοβίας πεζικόν, τὸ ὅποιον, ἀπαξ ἐξαντλήσαν τὰ βέλη αὐτοῦ, δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀνισταθῇ εἰς τὸ ἀνεξάντλητον ὄπλον τῶν Ῥωμαϊκῶν ταγμάτων. Μετὰ τὴν περὶ Ἐμεσον ἥτταν, ἡ βασιλίς ἐκλείσθη εἰς τὴν πρωτεύουσάν αὐτῆς, καὶ, διὰ παντὸς τρόπου παρασκευασθεῖσα εἰς γενναίαν ἀμυναν, ἤλπισεν ὅτι ἡ ἀμυνώδης ἐρχομὴ ὑπὸ τῆς ὁποίας ἡ Παλμύρα περιεζωννύετο δὲν θέλει ἐπιτρέψει εἰς τὸν ἀντίπαλον αὐτῆς μακρὰν πολιορκίαν.

Τὸ ἐπιχειρήμα τοῦτο ἀπέδῃ τῳόντι δυσχερέστα-

τον· ἡ πόλις ἦτο ὄχθη· ἡ προμήθεια τῶν τροφίμων δυσχερής· οἱ νομάδες Ἀραβες παρηνώχλουν ἀδιαλείπτως τὸ στρατόπεδον, καὶ οἱ ἄλλοτε πολέμιοι τῆς Ζηνοβίας Πέρσαι ἐσπεύδον εἰς βοήθειαν αὐτῆς, κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ἐκείνου, εἰς τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ὁποίου εἶχον μέγιστον συμφέρον. Ὡστε ὁ Αὐρηλιανὸς δὲν ἔλαβεν ὑπερβολὰς, ὅτε ἀπὸ τῶν πυλῶν τῆς Παλμύρας ἔγραψε πρὸς τὴν ἐν Ῥώμῃ βουλὴν τὴν ἀξιωματικώτατον ταύτην ἐπιστολήν· Ὁ δῆμος, τῶν Ῥωμαίων λέγει, ὁμιλεῖ μετὰ περιφρονήσεως περὶ τοῦ πολέμου αὐτοῦ, τὸν ὅποιον πρὸς γυναῖκα διεξάγει· ἀλλὰ δὲν γνωρίζει οὔτε τὸν χαρακτῆρα, οὔτε τὴν δύναμιν τῆς Ζηνοβίας. Δὲν εἰμπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τὸ μέγεθος τῶν πνευματικῶν τῆς ἡ Παλμύρα βρῖθει βελῶν, λίθων καὶ ὀπλῶν παντός εἶδους· δὲν ὑπάρχει μέρος τοῦ τείχους μὴ ὠχυρομένον ὑπὸ τριῶν ἢ τεσσάρων βελοστάσεων· ἀλλὰ δὲ πάλιν μηχαναὶ πυροβολοῦσιν ἀκαταπαύστως. Τὴν δὲ ἀνδρείαν τῆς Ζηνοβίας διπλασιάζει ἡ ἀπελπισία. Ἀλλὰ πέποιθα εἰς τοὺς προστατάς τῆς Ῥώμης θεούς, τοὺς μέχρι τοῦδε εὐλογήσαντας ἀπάσας ἡμῶν τὰς ἐπιχειρήσεις· Ὁ Αὐρηλιανὸς μάλιστα δὲν ἐδίστασε νὰ ὑποσχεθῇ εἰς μὲν τὴν βασιλίδαν βίον ἀνετον, εἰς δὲ τοὺς πολίτας τὴν ἐπικύρωσιν ὅλων αὐτῶν τῶν δικαίων, εἰάν παραδοθῶσιν. Ἀπαβληθείσης δὲ τῆς προτάσεως μεθ' ὕδρευς, δι' ἀποκρίσεως, τὴν ὁποίαν λέγουσιν ὅτι συνέταξεν ἡ χεὶρ ἡ γράψασα τὴν περὶ ὕψους ἀθάνατον πραγματείαν, ὁ αὐτοκράτωρ ἐδιπλασίασε τοὺς ἀγῶνας αὐτοῦ· οἱ ἐπιλθόντες εἰς βοήθειαν τῆς πόλεως Πέρσαι ἀπικρούσθησαν· οἱ Ἀραβες ἐδαμνάσθησαν· τροπαὶ ἄφθονοι συνέρρευσαν εἰς τὸ στρατόπεδον· ὁ γενναῖος Πρόδος, ὅστις εἶχε σταλῇ πρὸς ἀνάγκη τῆς Αἰγύπτου, κατορθώσας τὸ ἔργον τοῦτο, πύξητε τὴν δύναμιν τῶν πολιορκητῶν, προσελθὼν πρὸς αὐτοὺς μετὰ τῶν νικηφόρων αὐτοῦ ταγμάτων.

Τότε ἡ Ζηνοβία ἀπηλπίσθη νὰ ἀνθέξῃ πλειότερον, καὶ ἀπεφάσισε νὰ φύγῃ πρὸς τοὺς Πέρσας, ἵνα, τῇ συνδρομῇ αὐτῶν, παραγάγῃ νῆα εἰς τοὺς Ῥωμαίους πράγματα· ἐπιβᾶσα δὲ ἐπὶ μιᾷ ἐκ τῶν καμήλων ἐκείνων, «αἱ δὲ καμήλων εἰσὶ τάχιστα καὶ ἵππους ὑπερέχουσιν τάχει», κατώρθωσε νὰ ἐξέλθῃ τῆς πόλεως καὶ εἶχεν ἤδη φθάσει εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Εὐφράτου, ὅτε συνελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐλαφροῦ ἱππικοῦ, τὸ ὅποιον εἶχε πεμφθῇ κατόπιν αὐτῆς, καὶ προσήχθη εἰς τὸν Αὐρηλιανόν.

Ἐρωτηθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ, πῶς ἐτόλμησε νὰ ἄρῃ ὄπλα κατὰ Ῥωμαίων αυτοκρατόρων, ἀπήντησεν εὐλαβῶς ἅμα καὶ γενναίως· «οἷός τι, εἶπεν, ἤθελον αἰσχυνθῇ νὰ θεωρήσω ὡς αὐτοκράτορας Γαλλιηνούς καὶ Αὐρεόλους· σὲ ὅμως, ἀναγνωρίζω ὡς νικητὴν καὶ δεσπότην μου». Οὐ δὲ πιστεύομεν τὸ θρυλούμενον, ὅτι, διὰ νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν τῆς, ἀπέδωκεν ὅλων τῶν πράξεων αὐτῆς τὴν εὐθύνην εἰς τοὺς φίλους αὐτῆς καὶ ἰδίως εἰς τὸν περιώνυμον Λογγίνον. Ἄν ἅπας ὁ προηγούμενος αὐτῆς χαρακτῆρ δὲν ἤθελεν εἶναι ἱκανὸς νὰ ἀπαλλάξῃ αὐτὴν ἀπὸ τῆς κατηγορίας ταύτης, τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι θανάτου κίνδυνος ἀληθῶς οὐδέποτε ἠδύνετο νὰ ὑπάρξῃ, ἀρκεῖνα καταστή-

ἐν πρόδηλον τὴν συκοφαντίαν. Ἡ Ζηνοβία εἶχε βεβαίως ἀρκετὸν νοῦν, ὥστε νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι ὁ Αὐρηλιανὸς δὲν θέλει στερήσῃ ἐαυτὸν δωρεὰν τῆς εὐχαριστήσεως τοῦ νὰ κοσμήσῃ δι' αὐτῆς τὸν θρίαμβον, τὸν ἑποῖον ἐμελλε νὰ τελέσῃ εἰς Ῥώμην. Θύματα τῆς εὐσηπρότητός του δὲν ἠδύναντο νὰ γίνωσιν εἰμὴ οἱ ἱπποῦργοί της· εἰς τούτων ἦτο καὶ ὁ Λογγίνος, ὅστις ἐπορεύθη πρὸς τὸν θάνατον, ἐλεῶν τὴν τύχην τῆς βασιλίδος αὐτοῦ καὶ παραμυθῶν τοὺς θρηνοῦντας φίλους, μετ' ἀταραξίας ψυχῆς ἀποδεικνυούσης, ὅτι ὑπάρχει ἐνλόγους ὕψος, τὸ ὁποῖον δὲν εἰμποροῦσι νὰ ἐκτιμήσωσι καὶ νὰ ὀρίσωσιν εἰμὴ ἐκεῖνοι οἵτινες καὶ ἐν ἔργοις δύνανται μέχρις αὐτοῦ νὰ μετεωρισθῶσιν.

Περὶ τῆς μετέπειτα αὐτῆς τύχης διχογνωμοῦσιν οἱ ἱστορικοί. Ὁ Ζώσιμος λέγει ὅτι ἀπέθανε καθ' ὁδὸν, ἐνῷ ἀπῆγετο εἰς Ῥώμην, εἴτε ὑπὸ νόσου, εἴτε ἀποκαρτερήσασα· ἀλλὰ τὸ πιθανώτερον εἶναι, ὅτι παρηκολούθησε τὸν πολυτελεῆ θρίαμβον, ὃν ἐτέλεσεν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ ὁ Αὐρηλιανός, περὶ τὰ τέλη τοῦ 273 ἔτους, ἐπὶ τοῖς κατορθώμασιν αὐτοῦ. Ἡ Ζηνοβία ἐπορεύθη εἰς τὸν θρίαμβον τοῦτον πεζή, φέρουσα περὶ τὸν τράχηλον ἄλυσιν χρυσῇν· κατόπιν τῆς ἤρχετο τὸ μεγαλοπρεπὲς ἄρμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἤλπισε ποτε νὰ εἰσέλθῃ εἰς Ῥώμην· ἀμέσως δ' ἐμπροσθεν αὐτῆς ἐβαδίζεν ὁ Τέτρικος, (ἡ Οὐίκτηρία εἶχε προκποθάνει) τὸν ὁποῖον κατέλυσε ὁ Αὐρηλιανός ἄρμα ἀνακάμψας ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς καὶ μετὰ τοῦ ὁποίου πρὸ δύο ἐτῶν συνεννοεῖτο ἡ Ζηνοβία, πῶς ταχύτερον καὶ ἀσφαλέστερον δύνανται νὰ φθάσωσιν εἰς Ῥώμην ἐφθασαν δὲ τῶντι καὶ συναπηντήθησαν, ἀλλ' ὅχι ὅπως ὠνειρεύοντο.

Ὁ αὐτοκράτωρ ἐχάρισεν ἔπειτα εἰς τὴν Ζηνοβίαν λαμπρὰν ἀγροτικὴν ἐπαυλιν εἰς Τίβουρα, οὐ μακρὰν τῆς Ῥώμης· ἡ βασιλὶς πῆς Συρίας ἐδέχθη μετ' ὀλίγον ἐκεῖ τὰ ἦθη τῶν Ῥωμαίων δεσποινῶν· αἱ θυγατέρες τῆς συνεζεύχθησαν ἀνδρας ἐπισήμους καὶ ἡ οἰκογένειά της ἐσώζετο ἐπὶ ἐν τῇ πέμπτῃ ἑκατονταετηρίδι. Ἐκ τῶν υἱῶν της, οἱ μὲν δύο πρῶτοι ἀπέθανον νεώτατοι· τοῦ δὲ τρίτου Βαβαλλάθ τὸ ὄνομα ἀναφέρεται εἰς μετὰλλιον ἠνωμένον μετὰ τοῦ Αὐρηλιανοῦ Αὐγούστου, ἐξ οὗ συμπεραίνουσιν ὅτι, ἀφοῦ παρηκολούθησε τὸν θρίαμβον τοῦ νικητοῦ, ἐλαβεν ἀπὸ αὐτὸν μικρὰν τινα πολιτείαν, τὴν ὁποίαν ἐκυδέρνησεν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ αὐτοκράτορος.

ΠΕΡΙ ΥΠΝΟΒΑΤΩΝ

ὑπὸ *I. Δὲ Κιγάλλια.*

—o—

Ἡ λέξις ὑπνοβάτης σημαίνει κατὰ τὴν φιλολογικὴν αὐτῆς σημασίαν τὸν καθ' ὕπνου βαδίζοντα· ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἱατρικῆς ἐκλαμβάνεται πλατύτερον, σημαίνουσα

οὐ μόνον τὸν περιπατοῦντα ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν ἐν ὕπνῳ ἀντιλαμβανόμενον αἰσθητικῶν ἐντυπώσεων. Ἡ ὅπως δῆποτε ἐνεργοῦντα. Ποιοῦσι δὲ ταῦτα οἱ ὕπνοβάται συνεπείᾳ νευρικοῦ τινος πάθους ὑπνοβασία καλούμενου, οὗ τινος τὴν κυρίαν παθολογικὴν κατὰστασιν ἀγνοοῦμεν μέχρι τῆς σήμερον.

Ἐν γένει οἱ πάσχοντες ὑπνοβασίαν κοιμῶνται κατ' ἀρχάς ἡσυχῶς καὶ τακτικῶς ὡς πάντες οἱ ὑγιεῖς. Ἀλλὰ μετὰ παρελευσίν τινων ὥρων καταλαμβάνονται συνήθως ὑπὸ ἀνησυχίας τινὸς ὀλίγα λεπτὰ διαρκούσης, καὶ εἴτα ἐγείρονται καὶ περιφέρονται ἔχοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς ποτὲ μὲν ἠνεωγμένους ποτὲ δὲ κλειστούς, καὶ τὸ βλέμμα ἐνίοτε μὲν ἀτενὲς καὶ ἀσκοπον, ἄλλοτε δὲ περιπλανώμενον καὶ πανδερχές, ἱκανὸν νὰ διακρίνῃ τὰ περίξ ἀντικείμενα. Ὅπως δῆποτε ὁμοῦ καὶ ἂν ἔχωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐνεργοῦσι πάντοτε μετ' ἀκριβοῦς τὰς συνήθεις αὐτῶν ἐργασίας, ἢ ἄλλας τὰς ὁποίας προεσχεδίασαν ἀφ' ἑσπέρας ἢ κατὰ τὴν πρὸ αὐτῆς. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ τινες μηδὲν τακτικὸν ἐνεργοῦντες, οἵτινες, παρασυρόμενοι ἀπὸ τὰς ἀσυνδέτους ὀνειροπολήσεις των, ἐκφράζουσι διὰ κινήσεων, σχημάτων καὶ λόγων τὰς ἀτάκτους καὶ ἀλλοκότους φαντασιοκοπίας τοῦ ἀτελοῦς αὐτῶν ὕπνου. Οἱ τοιοῦτοι δίδουσι πρὸ πάντων ἀγορμὴν εἰς τοὺς περιστῶτας νὰ πλάττωσι τὰ τεράστια διηγήματα τὰ ὁποῖα πολλὰκις περὶ ὑπνοβάτων ἀπαντῶμεν καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ἱατρικοῖς συγγράμμασι. Καὶ τῶντι πῶσον ὀλιγώτερον ἠθέλομεν ἐξίστασθαι ἀκούοντες τὰ περὶ ὑπνοβάτων ἀναφερόμενα ἂν ἐξετίθετο ἡ ἀλήθεια κατ' ἀκρίβειαν καὶ καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἀπλότητα! Ἀναμφιβόλως οἱ ἐντελεῖς ὑπνοβάται περιπατοῦσιν ἀσφαλῶς καὶ ἀφόβως εἰς τοὺς τόπους οὐστinas γνωρίζουσιν ἐξ ὕπνου, ἀλλ' εἰς ἐκείνους τοὺς ὁποίους δὲν γνωρίζουσι περιπατοῦσι ταλαντευόμενοι καὶ ψηλαφοῦντες. Προχωροῦσι πάντοτε μετ' ἀφοβίας καὶ θάρρους, διότι ἡ ὄρασις δὲν τοῖς ἀνακαλύπτει τοὺς ἐπικειμένους κινδύνους, καὶ ἐκτελοῦσιν ἢ ἀποπερατοῦσιν ὅσα τὴν προτεραίαν προεσχεδίασαν ἢ καὶ εἶχον ἤδη ἀρχίσει, διότι εὐρίσκεται προκατελημμένη ἡ φαντασία των. Ἐνὶ λόγῳ ὁ ὑπνοβάτης δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἄνθρωπος κοιμώμενος ἐν μέρει καὶ οὐχὶ ὁλοσχερῶς, καὶ πρὸς ταῦτα νὰ παραβληθῇ, ὡς ὀρθῶς παρτηρεῖ ὁ Σανδράς, μετὰ τοὺς περὶ φρονας ἐκείνους οἵτινες διεγύονται καὶ ἐνεργοῦσι πράγματα οὐδόλως συναρμοζόμενα, οὐδὲ σχεῖν τινα ἔχοντα πρὸς τὰ περὶ αὐτοὺς ἢ τὴν παροῦσαν αὐτῶν κατὰστασιν, ἀλλὰ πάντοτε περιοριζόμενοι ἐντὸς τοῦ συνήθους τρόπου τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν προγενεστέρων ἐξελών των.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀρχίῃ νὰ καταλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ ὕπνου, αἱ κρίσεις καὶ αἱ ἰδέαι αὐτοῦ συγχέονται καὶ ἐξαλειφονται, ἡ διανοητικὴ ἐργασία διακόπτεται, ἡ προσοχὴ διασπάζεται, καὶ αἱ δυνάμεις τοῦ ἐγκεφάλου ἡρεμοῦσι. Ταυτοχρόνως αἱ αἰσθήσεις παύουσι τὰς λειτουργίας των καὶ σβέννυνται κατὰ σειρὰν σταθερῶς σχεδὸν ὠρισμένην. Οὕτως ἡ αἰσθησις ἢ πρῶτον παύει τῶν ἄλλων ἀποσθεννόμενη, εἶναι ἡ ὄρασις, δευτέρα ἡ ἀσπρησις, καὶ τρίτη ἡ γεῦσις· μετὰ ταύτας δὲ ἡ ἀκοή καὶ ἐπὶ τέλους ἡ ἀφή. Ἀπὸ δὲ τῆς